

Begroting 2024-2027

- Tweede begroting in deze bestuursperiode
- Nieuwe programmastructuur
- Alle jaren structureel sluitend m.u.v. 2026

Begrotingsapp

Basis voor de Begroting is de op 6 juli 2023 door de gemeenteraad vastgestelde Strategie

3. De grote lijn in Geldrop-Mierlo in 2024-2027

Uit onze visie Geldrop-Mierlo 2040

Geldrop en Mierlo zijn twee levendige dorpen, die elkaar versterken doordat ze elk hun eigen kwaliteiten hebben. Geldrop is verstedelijkt en herbergt in het verlengde daarvan een groot arsenaal aan voorzieningen. Mierlo heeft een meer landelijk, dorps karakter. Geldrop-Mierlo 'heeft het allemaal' door de mooie combinatie van stad en land. De gemeente stelt brede welvaart voor inwoners centraal en ijvert ervoor dat dit voor iedereen bereikbaar is. Dat betekent inzet op sociale cohesie, het hebben van allerhande voorzieningen, reuring in de centra en wijken en een veilige en prettige leefomgeving voor de inwoners.

In 2024 tot en met 2027 willen we als gemeente de nodige stappen zetten om bij te dragen binnen de opgaven die er in Geldrop-Mierlo. In hoofdlijnen richten we ons op:

De mens centraal

Het versterken van het netwerk met onderwijsaanbieders, organisaties en bedrijfsleven, om ontwikkeling van mensen van jong tot oud mogelijk te maken in arbeid, vrije tijd, onderwijs en het gezin. Mensen die risico lopen op armoede of schulden, willen we vroegtijdig en integraal ondersteunen, hun financiële vaardigheden stimuleren en hun bestaanszekerheid veiligstellen. Het aanbod van voorliggende voorzieningen gaan we versterken en vergroten, zodat mensen laagdrempelig en dichtbij huis gebruik kunnen maken van hulp en ondersteuning. Zo vergroten we de veerkracht en samenredzaamheid in onze gemeente.

Sterke wijken

Het bevorderen van sociale cohesie en leefbaarheid in wijken. Het is van belang dat mensen zich onderdeel voelen van de samenleving en mee kunnen doen. Om dit mogelijk te maken, verbeteren organisaties, bedrijven en overheden hun toegankelijkheid. Ook zetten we in op een gezonde levensstijl vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Verder richten we ons vanuit de programmagroep Sterke wijken op het versterken van netwerken tussen inwoners, verenigingen en organisaties, het vergroenen van wijken en het vergroten van onze woningvoorraad. We gaan aan de slag in alle wijken. Eén van de wijken waar we specifiek met een groot aantal van deze uitdagingen aan de slag gaan is De Coevering.

Levendige dorpen

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft twee prachtige, levendige dorpen. Het is van belang dat we deze dorpen ook levendig houden. Om met de uitdagingen aan de slag te gaan, brengen we de verschillende uitdagingen in de centra onder in twee programma's: gebiedsprogramma centrum Mierlo en gebiedsprogramma centrum Geldrop. De centra zetten we nog sterker neer. Een levendig

dorp gaat gepaard met aandacht voor cultuur en onze economische kracht. We werken dan ook aan het beleven van kunst en cultuur en het versterken van het ondernemersklimaat. Een van de belangrijkste opgave hierbij is de programmering van bedrijventerreinen en de profilering daarvan.

Vitaal en groen buitengebied

De versterking van de natuur staat voorop in het landelijk gebied en we ontwikkelen ons samen met partners tot de groene long tussen Helmond en Eindhoven. We zien echter ook kansen voor recreatie en de uitbreiding hiervan, willen water beter vasthouden en realiseren ecologische verbindingen. De ruimte in het landelijk gebied is kostbaar en vragen om een constante afweging. Vandaar dat we het landelijke gebied de aandacht geven die het verdient in een gebiedsprogramma waar de verschillende uitdagingen samenkomen: meer en hogere kwaliteit van natuur, het realiseren van doelen op het vlak van grootschalige energieopwekking en natuurlijk recreatievoorzieningen. Naast het landelijk gebied hebben we aandacht voor het gebied Gijzenrool. Ook werken we in het project "Dommeldal uit de verf" aan het Dommeldal en leveren we een bijdrage aan de gebiedsgerichte aanpak voor het Natura2000-gebied rond de Strabrechtse Heide.

Toekomstbestendige leefomgeving

We willen dat Geldrop en Mierlo goed bereikbaar zijn en blijven, dat we bewuster omgaan met onze leefomgeving door duurzaamheid aandacht te geven en dat iedereen zich veilig voelt en op een prettige manier kan wonen, werken en recreëren in onze gemeente. Dit betekent dat we bijvoorbeeld inzetten op onder andere vormen van vervoer, het reduceren van CO2, het opwekken van energie, intensivering in samenwerking en relatie met onze (veiligheids)partners en meer focus leggen op een persoonsgerichte en gebiedsgerichte aanpak via zowel preventieve als repressieve interventies omtrent veiligheid. In deze groep hebben we nog speciaal aandacht voor het kostenverhaal en de implementatie van de omgevingswet. Daarnaast gaat digitalisering ons helpen om de leefomgeving te verbeteren.

Verder op de ingeslagen weg

- Woningbouw
- Sociaal Domein
- Mobiliteit
- Accommodatiebeleid
- Uitwerking IHP
- Financiën

Verloop begrotingssaldo

Verloop begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027 voor mutaties reserve	4.136.532	5.116.526	2.441.831	1.412.239
- w aarvan incidenteel	-1.317.190	-1.088.049	-898.345	0
- w aarvan structureel	5.453.722	6.204.575	3.340.176	1.412.239
Verrekening tekorten en overschotten met algemene reserve	0	0	0	0
Eerdere besluitvorming raad in 2023	-337.779	-321.729	-305.779	-288.279
Begrotingssaldo sub totaal	3.798.753	4.794.797	2.136.052	1.123.960
A. Structurele gevolgen 1e tussentijdse rapportage 2023	-1.359.256	-1.385.900	-1.514.900	-1.594.773
B. Actualisatie staat van investeringen	692.983	985.604	1.020.099	986.129
C. Actualisatie staat van reserves en voorzieningen	-402.305	-485.620	-458.631	-443.927
D. Actualisatie staat van salarissen	892.973	937.637	924.536	1.003.300
E. Berekening diverse gesloten exploitaties	239.150	242.440	261.001	296.053
F. Correcties budgetten bestaand beleid	-443.297	-467.786	-814.886	-387.614
G. Gevolgen meicirculaire 2023	270.964	323.386	284.823	2.346.991
H. Nieuw beleid	-3.624.516	-3.096.826	-3.046.072	-3.116.604
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	65.449	1.847.732	-1.207.978	213.515
- w aarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- w aarvan structureel	-103.765	1.756.921	-1.008.699	454.016
I. Heroverwegingen	163.193	163.193	163.193	163.193
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	228.642	2.010.925	-1.044.785	376.708
- w aarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- w aarvan structureel	59.428	1.920.114	-845.506	617.209

Nieuw in de begroting

Nieuw in begroting (samengevat)	2024
Realisatie gewenste ontwikkelingen	754.000
Extra formatie (ook uit capaciteitsbegroting)	206.000
Extra kosten jeugdzorg verblijf	560.000
Visiekosten overkoepelende beleidsvorming	400.000
Themaprogramma Duurzaamheid	450.000
Tekort stelpost loon- en prijsontwikkeling	538.000
Herstructurering financiële geldstromen huisvesting culturele instellingen	225.000
Matchmiddelen voor inzet combinatiefunctionarissen Brede SPUK	197.000
Schuldhelpverlening en heroriëntatie aan ondernemers DVO Senzer	100.000
Verschillen < 25.000 en afronding	194.516
Totaal	3.624.516

Septembercirculaire

	2023	2024	2025	2026	2027
>> Bruto resultaat algemene uitkering	100.141	402.156	210.937	101.319	1.294.514
Handmatige correcties:					
Realisatie stelpost BCF-plafond 2022	-485.000	0	0	0	0
Vrijval WOZ-stelpost	630.752	0	0	0	0
Stelpost loon- en prijsbijstelling	0	0	-210.937	-101.319	-1.294.514
Netto resultaat	245.893	402.156	0	0	0

Conclusie septembercirculaire:

Beperkte verhoging bijdrage uit gemeentefonds

Verhoging komt met name voort uit bijstelling loon- en prijscompensatie

Septembercirculaire; ontwikkeling stelpost indexatie

Stelpost indexatie	2024	2025	2026	2027
Stand na MPB 2024-2027	0	1.323.055	2.132.365	3.449.347
Septembercirculaire 2023	0	210.937	101.319	1.294.514
Totaal	0	1.533.992	2.233.684	4.743.861

Begrotingssaldo na Septembercirculaire

Verloop begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	65.449	1.847.732	-1.207.978	213.515
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	-103.765	1.756.921	-1.008.699	454.016
I. Heroverwegingen	163.193	163.193	163.193	163.193
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	228.642	2.010.925	-1.044.785	376.708
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	59.428	1.920.114	-845.506	617.209
Uitkomsten septembercirculaire 2023	402.156	0	0	0
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027 excl. herooverweging	467.605	1.847.732	-1.207.978	213.515
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	298.391	1.756.921	-1.008.699	454.016
Begrotingssaldo in MPB 2024-2027 incl. herooverweging	630.798	2.010.925	-1.044.785	376.708
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	461.584	1.920.114	-845.506	617.209

Algemene uitkering

- Nieuwe financieringsmethodiek algemene uitkering vanaf 2026
- 2026 ravijnjaar, inkomsten gemeentefonds dalen fors
- Advies VNG: raam realistisch, presenteer voor 2024 en 2025 sluitende begroting en laat tekorten daarna zichtbaar zien
- Stelpost Hervormingsagenda overeenkomstig landelijk richtlijn, extra inkomsten alg. uitkering + raming lagere uitgaven sociaal domein
- Na herijking gemeentefonds (ingevoerd vanaf 2023) weegt inkomstencorrectie zwaarder

Verloop algemene reserve

Begrotingssaldo in MPB 2024-2027	228.642	2.010.925	-1.044.785	376.708
- waarvan incidenteel	169.214	90.811	-199.279	-240.501
- waarvan structureel	59.428	1.920.114	-845.506	617.209
Algemene reserve	2024	2025	2026	2027
Stand per 31 december	12.043.840	12.043.840	12.043.840	12.043.840
Verloop algemene reserve (incl. exploitatieresultaat incl. septembercirculaire)	2024	2025	2026	2027
Stand per 31 december	12.674.638	14.685.563	13.640.778	14.017.486

Minimum saldo algemene reserve € 8.000.000,-

Gebaseerd op 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-

Weerstandvermogen

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2024
Algemene reserve	12.043.840
Inkomensreserve	-
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	974.553
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	13.018.393
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	13.095.893

<u>Subtotaal top 10</u>			2.483.183
<u>Overige risico's + onvoorzien</u>			336.991
Totaal			2.820.174
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)			2.538.157

Ratio weerstandvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit
€ 13.095.893,- / € 2.538.157,- = 5,16

Lokale lastendruk

Jaar	2023	2024	
WOZ-waarde	350.000	361.000	
Wijziging WOZ-waarde	15%	3%	
OZB	225	237	5,2%
Afvalstoffenheffing	249	307	23,2%
Rioolheffing	199	199	0,0%
Totaal	673	743	
Lastenontwikkeling	2,0%	10,4%	

Landelijk 342 gemeenten (1 = laagste en 342 = hoogste tarieven):

OZB 17^e, Afval 273^e, Riool 168^e en Totaal 53^e Bron: Coelo lastendruk jaar 2023

Indexering

Indexcijfers MPB 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Loonkostenindex	4,50%	4,10%	3,90%	3,90%
Materiële kostenindex	5,90%	2,40%	1,90%	1,90%
Gewogen kostenontwikkeling	5,20%	3,25%	2,90%	2,90%
5-jarig OVA-gemiddelde (jeugd en Wmo budgetten)	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%

Gebruik stelpost inflatie (met voeding uit gemeentefonds) om gestegen loon- en prijsontwikkeling op te vangen. We ramen zowel de uitgaven als de inkomsten (dus ook de algemene uitkering) in lopende prijzen.

Punten van aandacht

- Ontwikkeling Sociaal Domein
- Balans Woningbouwimpuls
- Kosten Versnellingsopgave
- Invoering Omgevingswet

